Ir a la versión castellana
.doc .htm .pdf

Versió catalana
.htm .doc

LAMIARRITA 2025

I TORNÀ A "SALTAR"

Apreciado Alfredo[1]:

Amb molt de gust intentaré satisfer el teu desig.

> Me gusta saber lo que escribes y espero que escribas sobre Lamiarrita 2025.

Ja saps que, des de fa anys, Lamiarrita, aquests "*dies de pregària, reflexió i lectura*", em donen l'oportunitat d'anar posant coses a la meva web.

Deixa els links per a una segona volta

Què és Lamiarrita?

Aquest any, com que la "*predicadora* (Laura Rius Porta) no s'excedia de "*la mitja hora*", vaig assistir a totes les xerrades matinals, cosa que em donava també més dret a participar, amb els meus comentaris, a les litúrgies vespertines.

A la meva crònica de l'any passat ja et comentava que, després d'un dels meus comentaris

> Ràpidament, l'"ortodóxia" del grup, que tan calladeta es va mantenir quan va venir Juan Masiá (silenci que em va permetre parlar de La "novedad" en Lamiarrita 2008), va saltar...

Aquest any, aquesta mateixa "*ortodóxia*" (marca registrada RP) també va tornar a saltar... Però com això va passar el meu darrer dia ho podem deixar per al final.

El primer dia la predicadora, "*la persona que da a otro modo y orden para meditar o contemplar*" [2] (preveia ja sant Ignasi que "*la persona*" pogués ser una dona?), proposava dues lectures bíbliques: la d'Agar, l'esclava de Sara (*Gen* 16, 1-13) i una de Jacob (*Gen* 28, 10-22).

Sobre la primera vaig comentar que aquest text bíblic (i altres de semblants) havien servit als jesuïtes (i a altres) per defensar l'esclavitud (no, certament, el que poguessin ser esclaus, sinó que ells poguessin ser propietaris d'esclaus).

Sobre la segona lectura proposada, la de Jacob, ara, en aquest "*exercicio de repetición*", m'adono que va haver-hi una confusió. És molt probable que Laura especifiqués una mica més el text, però que els meus problemes d'audició (que jo pensava que ja estarien resolts per aquests dies de Lamiarrita) no em permetessin captar-les. Però, com podia pensar jo que en uns Exercicis el text més idoni no fora el del gual de Penuel? Sí, el del capítol 32 del mateix Gènesi, versets 23-32. I, no havia llegit jo, no feia gaires dies, que era el text citat per Simone Weil, una d'aquestes místiques del segle XX, de les que encara es parla?

En el meu comentari em vaig referir, doncs, al text del capítol 32:

> A una de les meves darreres misses de funeral vaig utilitzar aquest text com lectura única, advertint que, malgrat que fos del que nosaltres, amb

[1] Els habituals lectors ja saben qui és Alfredo Fierro

> molt mala educació anomenem "*Antic Testament*", era molt més actual que qualsevol altre text del *Nou*.
>
> La nit ja s'acaba i el desconegut ja el deixa, sense -malgrat la insistent súplica (Digues-me, si et plau, el teu nom)- donar-li el seu nom. És possible que no tingui nom? És possible que en tingui molts, tots ells diversos?
>
> Sense saber el seu nom, com el podrem retrobar?, com el podrem invocar?
>
> Sense saber el seu nom, de quin profit ens serà?, com el posarem al nostre servei?

I, després de recordar el "*Etsi Deus non daretur*" (encara que Déu no existís) d'en Dietrich Bonhoeffer, frase que ja trobem a principis del segle XVII en els escrits d'Hugo Grotius, acabava dient:

> Ens cal viure encara que no tinguem el seu nom.

Ningú no em va dir que m'havia equivocat de capítol.

No és ara el moment de fer un estudi comparatiu d'aquests dos textos, però caldria fer-ho. Quina diferència més abismal!!

El primer és un "contracte": "*Si em fas això, i això, i això... tu seràs el meu déu i et pagaré el delme*". L'"*alabar, hacer reverencia y servir a Dios nuestro Señor*" dels Exercicis, ¿no és la part d'un "*contracte*"? "*Y mediante esto salvar mi ánima*" [23].

Aquella nit, en el gual de Penuel no es va firmar cap contracte...

El dia següent, seguint l'esquema dels Exercicis, estaria dedicat a la "*primera semana*", a aquest "*demandar vergüenza y confusión de mí mismo*", però sense arribar a recordar tots aquells que "*por un solo pecado mortal*" havien merescut "*ser condenados para siempre*" [48]. Tema que torna a repetir més tard: "*que por un pecado mortal es ido al infierno*" [52]. Entre els "*textos bíblicos que pueden ayudar*" proposava el salm 51, el *Miserere* atribuït al rei David.

En el meu comentari de la tarda, mogut pel meu afany pedagògic, em vaig proposar instruir l'auditori:

> La majoria de vosaltres, si no tots, heu pensat en la bella Betsabé, la dona que es banyava tranquil·lament en el seu terrat. El salm es referiria a un "*pecat de la carn*", el narrat en el *Segon Llibre de Samuel*, capítol 11.
>
> Però una lectura atenta del text pot -malgrat la seva inicial explicació- descartar aquesta hipòtesi: el "*tibi soli peccavi*" (contra tu sol he pecat) del verset 6. ¿No havia pecat contra Uries? ¿I potser també contra Betsabé?
>
> El David bíblic té a la seva esquena altres molts pecats i a un d'ell li escau molt millor el "*tibi soli peccavi*": el cens del poble narrat en el darrer capítol del *Segon Llibre de Samuel*, el 24, i en el capítol 21 del *Primer Llibre de les Cròniques*, amb algunes diferències a les xifres.

Així introdueix l'episodi el *Segon llibre de Samuel*:

> L'enuig del Senyor es va abrandar una altra vegada contra els israelites i, en perjudici d'ells, va incitar David a fer el cens d'Israel i de Judà.

I aquesta és la introducció del *Primer Llibre de les Cròniques*:

> Satanàs es va alçar contra Israel i va incitar David a fer el cens d'Israel.

Voler fer el cens del poble de Yahvè comporta una càrrega teològica i aquesta "*càrrega teològica*" és la que, uns quants segles més tard, subsisteix en la proclama de Judes el Galileu, ajudat pel fariseu Sadoc, contra el cens de Quirini, quan, després de la deposició d'Arquelaus, Judà i Samaria passaren a dependre, com províncies procuratonianes, del govern directe de Roma.

Flavi Josep, a les seves Antigüitats (llibre XVIII, 6) ens diu que la proclama de Judes el Gaulonitafou seguida per molta gent i que va contagiar la joventut. Seria Jesús un dels "*contagiats*"?

No t'esglaïs, que hi ha qui s'allarga molt més que jo... Acostumo a ser dels més breus.

No tots els links t'han d'interessar

Què és un cens?

Fou Jesús un d'ells?

Endavant, doncs. De la xerrada del dia següent vaig captar la paraula "*llamada*", però sense arribar a saber ai aquesta "*crida*" venia de Déu, de Jesús, de l'Esperit, de la vida...

De totes maneres alguna cosa vaig comentar:

> A finals del segle passat, en el que seria una de les meves primeres aparicions en l'espai cibernètic (la segona, em sembla), vaig parlar de la pregària i del resar. Malgrat les pluges caigudes, no m'avergonyeixo de seguir recomanant la seva lectura:
>
> **Com reses? Per què reses? A qui reses?**
> **Déu, és un ésser personal?**
>
> **Si encara no l'has llegit…**

Acabava recordant un escrit d'aquells anys d'en Ferran Manresa (*La pregària. Amb el sentiment d'una Presència*, 1996), un escrit que els de la colecció EIDES em van passar per donar-li una capa de pintura publicable, hores de treball que no em foren reconegudes ni amb diners (no necessaris suposat que la Generalitat ja em reconeixia amb diners les meves hores de treball) ni amb aquelles dues línies d'"*Agraeixo la revisió que de l'original ha fet…*"

> En el seu escrit parlava de "*quan ens sentim cridats pel Senyor*", i jo em preguntava si el "*etsi deus non daretur*" (encara que Déu no existís) del pastor protestant Dietrich Bonhoeffer, no voldria dir que hem de viure honestament la nostra condició de jesuïta i de sacerdot, sabent que no hi ha cap "*crida*" especial ni personal de Déu envers nosaltres.

Déu veié que tot això era bo. Hi hagué un vespre, hi hagué un matí...

En el parell de dies següents dedicat a la vida de Jesús, em tocà, com altres anys, repetir-me. El 2006 ja li havia recriminat (molt afectuosament, per altra part), al Pope Godoy que

> Entusiasmat per aquest "*un tal Jesús*" (aquest Jesús sense article de Mc 1,9) (ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας), ens el vas voler fer proper, a vegades tan proper que t'oblidaves de mantenir la distància reglamentària dels 9 metres entre els evangelistes i Jesús.

El que li deia a Pope Godoy...

Anys més tard, el 2014, quan fou el torn d'en Gonzalo Haya, a qui li agraeixo part de la seva herència, no vaig haver de parlar, a pesar meu, de "*Les deshonestedats d'un teòleg honest*"?

Entre els exemples que li posava podem fer esment del text de Lc 4, 16-22, presentació de Jesús a la sinagoga de Natzaret, a on es recorda un text del profeta Isaïes (Is 61, 1ss)

NO ÉS HONEST DIR QUE...	ÉS HONEST DIR QUE...
...Jesús va retallar el text d'Isaïes i no va voler anunciar "*el jorn de venjança del nostre Déu*"	...el material propi de l'evangeli de Lluc diu que Jesús va retallar el text d'Isaïes i no va voler anunciar "*el jorn de venjança del nostre Déu*"

El que li deia a Gonzalo Haya...

Cada any segueixen les "*deshonestedats*". Aquest any les d'una teòloga "*honesta*".

I el que més m'admira és que, fins i tot quan poso l'exemple de l'església oficial, tampoc em facin cas. ¿Quantes vegades no he repetit a Lamiarrita el que vaig dir a Víctor Codina?

> Ja vaig dir-te (fa un parell d'anys) que el teu error era no fer cas de la saviesa de l'Església: ella mai ens parla ni de "Jesús", ni de "l'evangeli de Jesús", sinó de "l'evangeli de Jesús segons..."
>
> Ella sempre ens parla "de Jesús segons..." (Mateu, Marc, Lluc, Joan). Si haguessis dit: "Segons l'evangeli de Lluc el misteri de Nadal només es va revelar a...", jo en aquest matí assolellat de diumenge estaria fent altres coses.

El que li deia a Víctor Codina...

Ja ho veus, la gent segueix parlant de Jesús com si poguéssim saber el que va dir, el que va fer, el que va pensar, com va actuar...

Vaig desaprofitar l'ocasió de fer un breu comentari. Hauria recordat una petita ironia de John P. Meier:

> ¿Será preciso señalar que los exegetas varones son muy proclives a dar por supuesto, sin base alguna en el texto de Lc 7, que el pecado de la pecadora era la prostitución o el adulterio?

John Meier
Un judío marginal,
I, pag 376, nota 85

Per la Laura, aquesta dona de Lc 7 era, sin base alguna en el texto de Lc 7, una "*prostituta*". Encara rai que no va dir, com Leonardo Boff, que era Maria Magdalena.

Ampliar aquest tema

Un d'aquests dies (el dimarts, si no recordo malament) em tocava formar part del grupet que prepara l'eucaristia vespertina. Ja, des de Tarragona, amb Josep Sementé, la portàvem mig preparada, i allí es va unir al grup n'Àngels Ricart, que ajudà a "*arrodonir-la*". No puc parlar de tota la història de la "*Missió Obrera*" jesuítica, els principis de la qual els podem situar a mitjans de la dècada dels seixanta, però d'ençà que jo hi participo (a partir de finals de 1974) crec poder afirmar que aquest any ha estat el primer en què una eucaristia d'aquest grup (o en el que ha anat derivant, avui no podem parlar de "*Missió Obrera*") ha acabat amb el cant de LA INTERNACIONAL.

La meva primera idea era concloure la litúrgia vespertina amb LA INTERNACIONAL, repartint la copa de vi i dient:

PRENEU I BEVEU-NE TOTS. ÉS LA INTERNACIONAL

Si hagués hagut alguna protesta, hauria preguntat: "Què penses tu que s'amaga sota l'expressió NOVA ALIANÇA?", "Què penses tu que s'amaga sota l'expressió LA INTERNACIONAL?"

Però ja saps, quan les coses es fan en grup no sempre pots tirar la teva endavant...

La celebració eucarística amb aquest cant final va quedar prou bé. Fou com un record per a dos companys que ens han deixast en aquests darrers mesos: l'un, era un laic, Mariano Causada; l'altre, un sacerdot ex-jesuïta, Isidoro Galán. En els seus actes de comiat, l'un celebrat a Saragossa el Primer de Maig, l'altre a Cartagena a principis de juny, vam acabar cantant LA INTERNACIONAL. D'aquí ens vingué la idea.

Així vam introduir el cant de LA INTERNACIONAL:

> Li preguntava a un amic de Centreamèrica, ben conegut per alguns de vosaltres, si
>
> > ¿Es una barbaridad decir que "La Internacional" es un documento judeo-cristiano? ¿Y que está en la órbita de otros cantos que todas las monjas rezan con devoción?
>
> I ell em responia:
>
> > Claro que es un documento judeocristiano "La Internacional", en la misma línea y la misma pasión de los profetas judíos y de Jesús...
>
> Amb aquesta mateixa passió dels profetes i de Jesús cantem…

Per la celebració vam aprofitar una de les pregàries eucarístiques de l'Isidoro. Potser era també la primera vegada que, en alguna de les nostres eucaristies, recordàvem –al costat de Francesc i Clara, al costat de Joan de la Creu i Teresa d'Àvila, al costat de Camilo Torres i Ellacuria- a Espartaco, a Rosa de Luxemburg, a Sacco i Vanzetti, a...

La pregària eucarística d'Isidoro

Déu veié que tot això era bo. Hi hagué un vespre, hi hagué un matí...

Tercera setmana, la de la passió i mort. Poca cosa vaig dir:

> Si Jesús visqué (vaig recalcar el "*si Jesús visqué*"), va morir una sola vegada i va morir d'una sola manera. A escollir la que més ens agradi de les tres que ens presenten els evangelis o aportar una nova que ens sembli més compatible amb la manera de viure que li suposem.
>
> Si Jesús vivió (recalqué el "*si Jesús vivió*"), murió una sola vez y murió de una sola manera. A escoger la que más nos guste de las tres que nos proponen los evangelios o aportar una nueva que nos parezca más compatible con la manera de vivir que le supongamos.

T'hauria pogut citar:

> Pese a la certeza de que Jesús fue ejecutado, es imposible cerciorarse del modo concreto en que eso sucedió: no necesariamente según lo cuentan los evangelistas.
>
> Alfredo Fierro
> *Después de Cristo*
> Pág. 27

Puc preguntar-te si encara mantindries aquesta "*certeza*"?

Déu veié que tot això era bo. Hi hagué un vespre, hi hagué un matí...

Surrexit Christus!!

Era el meu darrer dia, al dia següent sortiria a les vuit del matí. I aquest fou el meu darrer comentari dels vespres:

> En la meva ingenuïtat pensava que la notícia que Francesc Xavier recomanava que, abans de llogar un jardiner, compressin un parell d'esclaus …

Ja saps que aquesta darrera temporada he dedicat moltes hores al tema dels jesuïtes i dels seus esclaus i que vaig quedar ben sorprès al conèixer aquest "*petit detall*" del nostre gran sant. Vaig preparar un full...

Si vols llegir-lo...

...i, rememorant el gest de Luter, el vaig clavar sobre el gran pòster que del sant hi ha a la sala (el recordes?). Sí, el vaig clavar "*a oscuras y segura, estando ya mi casa sosegada, en secreto que nadie me veía, sin otra luz y guía sino la que en el corazón ardía*".

Bé, tampoc et creguis que, en la meva ingenuïtat, pensés que estava obrint una nova època històrica en el nostre occident, però que…

> …ocasionaria alguna reacció entre nosaltres, algun petit comentari.
>
> Jo em pregunto per a què serveixen els Exercicis si s'acaba dient: "*Compra un parell d' esclaus*".
>
> Per a que serveix el "*demandar conoscimiento interno del Señor, que por mí se ha hecho hombre, para que más le ame y le siga*" [104] per acabar com el més gran propietari d'esclaus d'América Llatina?

I aquí "l'*ortodòxia*" (marca registrada RP) va tornar a "*saltar*"…, però aquest any "*a la jugular*".

És fàcil que la presió de la caldera li hagués anat pujant a nivells perillosos quan uns minuts abans havia recordat coses d'anys anteriors. Estàvem "*a la quarta semana*", la de la resurrecció

> Avui m'he recordat de Demetrio, de com fa uns anys va posar en dubte la meva fe a la resurrecció, i de la meva resposta.
>
> > Demetrio, yo creo en la resurrección mucho más que tú. Porque yo, además de creer -como tú- en la resurrección de Jesús, creo en la de Atis, en la de Isis, en la de Adonis, en la de Mitra... y en la de tantos otros dioses y diosas.
>
> Ampliar aquest tema

Potser sí, que entre una i altra cosa, la caldera va explotar...

I jo, en el meu silenci, em deia:

> Em sembla, Miquel, que acabes de dir una gran veritat...

He satisfet, amb un cert aprovat, els teus desitjos?

Molt cordialment

Miquel